

A circular frame made of barbed wire is centered on the page. A single purple flower with a yellow center is attached to the wire at the bottom. The background is a light, neutral color.

„Egy magyar hős, aki megmutatja,
miként dolgozhatjuk fel
a bennünket ért traumákat,
és dönthetünk a boldog és
teljes élet mellett.”

Philip Zimbardo

EDITH EVA EGER
A DÖNTÉS

Libri

Copyright © 2017 by Dr. Edith Eger

Hungarian translation © Farkas Nóra, 2017

Szerzőfotó © Jordan Engle

Borítóterv © bij Barbara | Amsterdam

Szögesdrót © plainpicture/Folio Images/Martin Sundström

Lila virág © Shutterstock

Originally published in the USA by Scribner,
An Imprint of Simon & Schuster, Inc. 2017 under the title
The Choice. Embrace the possible.

A neveket és a szereplők tulajdonságait megváltoztattam, beleértve
az összes páciensem nevét és tulajdonságait, egyes szereplőket
pedig több személyből raktam össze.

Hozzák a rabruhákat – szürke, rossz szabású ruhadarabokat, amelyek durva pamutból és gyapjúból készültek. Sötétedik az ég. A komor és kezdetleges barakkokhoz terelnek minket, ahol többszintes priccseken fogunk aludni, hatan jutunk egy deszkaágyra. Megkönnyebbülés, amikor belépünk ebbe a csúf helyiségbe, mert így végre nem kell tovább látnunk a szűnni nem akarón füstölő kéményt. A kápó – az a fiatal nő, aki ellopta a fülbevalómat – kijelöli a hálólhelyeinket, és elmagyarázza a szabályokat. Éjjel senkit nem engednek ki. Itt a csöbör – ez lesz az éjszakai fürdőszobánk. Magda és én az éjszakai hálótársainkkal együtt kipróbáljuk, milyen fekvés esik a priccünkön, amely a legfelső szinten található. Felfedezzük: nagyobb helyünk van úgy, ha felváltva fekszünk: egyikünk lábbal, másikunk meg fejfelé. Még így sem tud egyikünk sem megfordulni vagy átrendezni a testrészeit anélkül, hogy ki ne szorítana valaki mást. Kidolgozunk egy rendszert arra, hogy együtt forduljunk meg, összehangoljuk a mozdulatainkat. A kápó minden új fogolynak kezébe nyom egy csajkát. – El ne hagyjátok – figyelmeztet minket. – Akinek nincs csajkája, az nem eszik. – Állunk a barakk növekvő sötétjében, és várjuk, most milyen parancs következik. Enni kapunk? Aludni küldenek? Zene üti meg a fülünket. Arra gondolok, nyilván csak képzelem a fafúvósok meg a vonósok hangját, de egy másik fogoly elmagyarázza, hogy van itt egy táborig zenekar – egy világklasszis hegedűművész vezeti. *Klára!*, gondolom. Azonban a hegedűs, akiről ő beszél, Bécsből érkezett.

Ugatásszerű német beszéd hangja üti meg a fülünket a barakkon kívülről. A kápó vigyázzba vágja magát, ahogy hangos reccsenéssel kinyílik az ajtó. A küszöbön álló alakban felismerem az egyenruhás tisztet, aki szétválogatott

minket. Tudom, hogy ő az, a mosolyáról ismerem meg: ajkai szétválnak, és kivillan a hézag az elülső fogai között. Megtudjuk, hogy dr. Mengelének hívják. Kifinomult gyilkos, és a művészetek kedvelője. Esténként átfésüli a barakkokat, tehetséges foglyok után kutat, akiknek megparancsolja, hogy szórakoztassák őt. Ma este asszisztensei kíséretében besétál hozzánk, és hálóként veti ki tekintetét ránk, újonnan érkezettekre: ott állunk előtte a lötyögő ruhánkban, a sietősen megnyírt fejünkkel. Csak állunk ott, háttal a természet szegélyező fapriccseknek. Tanulmányoz bennünket. Magda szinte észrevétlenül megérinti a kezemet. Dr. Mengele elvakkant egy kérdést, és még mielőtt felfoghatnám, mi történik, a hozzám legközelebb álló lányok, akik tudják, hogy Kassán balettoztam és tornáztam, az előtérbe tolnak engem, így közelebb kerülök a Halál Angyalához.

Végigfürkészi a tekintetével. Nem tudom, hová néztek. Egyenesen előrefelé meredek, a nyitott ajtóra. A zenekar odakint éppen előttünk gyűlt össze. Csendben várakoznak, várnak a parancsokra. Úgy érzem magam, mintha csak Eurüdiké lennék az alvilágban: várok Orpheuszra, hogy megpendítsen egy akkordot a líráján, meglágyítva ezzel Hádész szívét, és így kiszabadíthasson engem. De az is lehet, hogy Salome vagyok, akinek táncot kell lejténie mostohaapja, Heródes előtt, és addig emelgetni le egyik fátylát a másik után, míg elő nem tűnik a meztelen teste. Vajon a tánc ad neki erőt, vagy éppen hogy a tánc szívja el az erejét?

– Kis táncos – szólal meg dr. Mengele. – Táncolj nekem! – Utasítja a zenészeket: kezdjenek játszani! A Kék Duna-kerülő ismerős kezdődallamai szivárognak be a sötét, levegőtlen helyiségbe. Mengele kimeredő szemekkel bámul rám. Mázlista vagyok. A Kék Dunához ismerek egy gyakorlatot, amelyet álmomban is el tudnék táncolni.

Csakhogy a végtagjaim nehezek, mint valami rémálomban, amikor feltűnik a veszély, és nem tudsz elfutni. – Táncolj! – utasít ismét, és érzem, hogy a testem mozogni kezd.

A *grand battement*-nal kezdem. Aztán jön a *pirouette* és a *fouetté*. A spárga. És fel. Miközben lépek és hajlok és forgok, hallom, hogy Mengele az asszisztensével beszél. Egy pillanatra se veszi le rólam a tekintetét, de miközben néz, ellátja a feladatait. A zenén túlról hallom a hangját. A másik tiszttel éppen azt beszéli meg, hogy a jelen lévő száz lány közül kiket öljenek meg következőkként. Ha elrontok egy lépést, ha bármivel kivívom a nemtetszését, én lehetek az egyik. Táncolok. Táncolok. Táncolok a pokolban. Nem bírok a hóhérunkra nézni, miközben épp eldönti a sorsunkat. Lehunyom a szememet.

A lépéseimre koncentrálok, az edzéseken évek alatt összeszedett tudásomra – testem minden egyes vonala és görbülete összerendeződik, akárcsak szótagok egy strófában, testem egy történetet kezd mesélni. Egy lány megérkezik a táncmulatságba. Izgatottságában várakozás közben pörögni kezd. Aztán megáll, töpreng és figyel. Mi fog történni az elkövetkező órákban? Kivel találkozik majd? Egy szökőkút felé fordul, lendületesen felemeli a karját, majd ölelő mozdulatot tesz, az egész színt magához öleli. Lehajol, hogy virágokat szedjen, aztán egyenként odadobálja őket a csodálóinak és a többi mulatozónak, virágokat szór az embereknek, odaadása tanújeleiként osztogatja őket. Hallom, hogy a hegedűk hangja erősödik. Hevesen ver a szívem. Odabent, a lehunyt szemem sötétjében anyám szavai visszhangoznak bennem, mintha csak ő is ott lenne abban a sivár helyiségben, és suttogása bekúszna a zene alá. *Csak arra emlékezz: senki sem veheti el tőled azt, amit a fejedbe raksz.* Dr. Mengele, a csontsoványra fogyott, éhező fogolytársaim, a dacos, aki túléli majd, és a másik, aki hamarosan halott lesz, de még a szeretett nővérem is

eltűnik, és egyedül a fejemben megjelenő világ létezik tovább. A Kék Duna-keringő elhalkul, és most Csajkovszkij *Rómeó és Júliáját* hallom felcsendülni. A barakk padlója a budapesti Operaház színpadává változik. A nézőtérén ülő rajongóimnak táncolok. A reflektorok izzásában táncolok. A szeretőmért, Rómeóért táncolok, aki magasra emel a színpad fölé. A szerelemért táncolok. Az életért táncolok.

Miközben táncolok, szert teszek egy tapasztalatra, amelyre ezután már mindig emlékezni fogok. Sohase fogom megtudni, a kegyelemnek miféle csodája ajándékoz meg ezzel az éleslátással. A későbbiekben még számos alkalommal megmenti majd az életemet, még azután is, hogy a borzalmaknak vége. Azt látom meg, hogy dr. Mengele, a tapasztalt gyilkos, aki csak ma reggel ölte meg az anyámat, száanalomra méltóbb, mint én. Én az elmém-ben szabad vagyok, ő pedig sosem lesz az. Mindig együtt kell majd élnie azzal, amit tett. Ő inkább fogoly, mint én. Miközben egy kecses spárgával lezárom a gyakorlatot, imádkozni kezdek, de nem saját magamért imádkozom. Hanem érte. Az ő érdekében imádkozom, azt kérem, ne kelljen megölnie engem.

Minden bizonnyal hatással volt rá az előadásom, mert egy vekni kenyeret vet oda nekem – utóbb ez a gesztusa életmentőnek bizonyul majd számomra. Amikor az este éjszakába fordul, megosztom a kenyereimet Magdával és az ágytársainkkal. Hálás vagyok a kenyereért. Hálás vagyok azért, hogy élek.

Felelős kiadó a Libri Kiadó ügyvezetője
Felelős szerkesztő Darida Benedek
Olvasószerkesztő Bardi Erzsébet
Borítóterv Oláh Gábor
Műszaki szerkesztő Széplaki Gyöngyi
Készült 2017-ben a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben
Felelős vezető Balla László, az igazgatóság elnöke

ISBN 978-963-310-820-8

Edith Eva Eger története a holtak között kezdődik és az élők között ér véget.

Egy bölcs asszony felkavaró, mégis felemelő könyve arról, hogyan lehet szembenézni legsötétebb félelmeinkkel és legmélyebb traumáinkkal.

GSEKE ESZTER ÉS S. TAKÁCS ANDRÁS,

AZ ON THE SPOT ALKOTÓI

DR. EDITH EVA EGER tizenhat éves volt, amikor a nácik megérkeztek magyarországi szülővárosába, Kassára, és családjával együtt Auschwitzba hurcolták. Szüleit a hírhedt náci orvos, Josef Mengele küldte gázkamrába, aki később arra kérte Edithet, hogy táncolja el a Kék Duna keringőt. Edith túlélte a borzalmakat, és úgy döntött, megbocsát fogva tartóinak, és mindennap élvezi az életet. Évekkel a kiszabadulását követően egyetemre ment és pszichológusnak tanult, ma pedig többek között bántalmazott nőknek, poszttraumás stresszel, függőséggel vagy gyásszal küszködőknek segít. A döntés egyszerre memoár és útmutató, melynek célja, hogy mindannyiunknak segítsen kiszabadulni saját elménk börtönéből. Dr. Eger műve reményt és lehetőséget ad mindazoknak, akik meg akarnak szabadulni a fájdalomtól és a szenvedéstől. Ez a könyv arra tanít, hogy a körülményektől függetlenül dönthetünk úgy, hogy az örömet és a szabadságot választjuk.

librikiado.hu

3999 Ft

9 789633 108208

